

Zestaw zadań 2: Moduły.

1. Niech R będzie pierścieniem, M lewym R -modułem, $\mathcal{R} = \{N_i: i \in I\}$ rodziną podmodułów modułu M . Pokazać, że wówczas:

a. $\bigcap_{i \in I} N_i$ jest podmodułem modułu M ,

b. $\bigcup_{i \in I} N_i$ jest podmodułem modułu M wtedy i tylko wtedy, gdy \mathcal{R} jest łańcuchem.

2. Niech R będzie pierścieniem, M lewym R -modułem, niech $S \subset M$. Pokazać, że wówczas:

$$\langle S \rangle = \{a_1 s_1 + \dots + a_n s_n + b_1 t_1 + \dots + b_m t_m: a_i \in R, s_i \in S, b_j \in \mathbb{Z}, t_j \in S\}.$$

Ponadto pokazać, że jeśli R jest pierścieniem z jedyneką, a M lewym unitarnym R -modułem, to wówczas:

$$\langle S \rangle = \{a_1 s_1 + \dots + a_n s_n: a_i \in R, s_i \in S\}.$$

3. Niech R będzie pierścieniem, M lewym R -modułem, niech $N_1, N_2 < M$. Pokazać, że wówczas

$$\langle N_1 \cup N_2 \rangle = \{n_1 + n_2: n_1 \in N_1, n_2 \in N_2\}.$$

4. Wskazać przykład skończone generowanego modułu, który nie jest skończone generowaną grupą abelową.

5. Niech R i S będą pierścieniami, niech $\phi: R \rightarrow S$ będzie homomorfizmem pierścieni. Pokazać, że dowolny S -moduł M może być wyposażony w strukturę R -modułu poprzez zdefiniowanie działania $rm, r \in R, m \in M$ jako $\phi(r)m$.

6. Niech R będzie pierścieniem, $I \triangleleft R$ ideałem dwustronnym, M niech będzie lewym R -modułem. Pokazać, że M/IM jest R/I -modułem z działaniem zewnętrznym $(r+I)(a+IA) = r a + IA$.

7. Pokazać, że homomorfizm modułów jest różnowartościowy wtedy i tylko wtedy, gdy jest homomorfizmem kategorijskim.

8. Niech R będzie pierścieniem, M, N lewymi R -modułami, $\phi: M \rightarrow N$ homomorfizmem modułów, niech $M_1 < M, N_1 < N$. Pokazać, że wówczas:

a. $\phi(M_1) < N$;

b. $\phi^{-1}(N_1) < M$.

9. Niech R będzie pierścieniem, M, N lewymi R -modułami, $\pi: M \rightarrow N$ homomorfizmem surjektywnym modułów i niech $K = \ker \pi$. Oznaczmy

$$\mathcal{M} = \{M_1: M_1 < M \text{ oraz } K \subset M_1\}, \mathcal{N} = \{N_1: N_1 < N\}.$$

Pokazać, że wówczas odwzorowania

$$\phi: \mathcal{M} \rightarrow \mathcal{N}, \phi(M_1) = \pi(M_1),$$

$$\psi: \mathcal{N} \rightarrow \mathcal{M}, \psi(N_1) = \pi^{-1}(N_1)$$

są wzajemnie odwrotne.

10. Niech R będzie pierścieniem, M lewym R -modułem, $N < M$. Oznaczmy

$$m + N = \{m + n : n \in N\},$$

$$M/N = \{m + N : m \in M\}$$

i w zbiorze M/N określmy działania dodawania i mnożenia zewnętrznego:

$$(m_1 + N) + (m_2 + N) = (m_1 + m_2) + N,$$

$$a(m + N) = am + N.$$

Pokazać, że wówczas M/N jest lewym R -modułem.

11. Niech R będzie pierścieniem, M lewym R -modułem, $N < M$. Pokazać, że wówczas $N < M$ wtedy i tylko wtedy, gdy N jest jądrem pewnego homomorfizmu.
12. Niech R będzie pierścieniem, M, N_1, N_2 lewymi R -modułami, $\phi_1: M \rightarrow N_1$ homomorfizmem surjektywnym, $\phi_2: M \rightarrow N_2$ homomorfizmem.

- a. Pokazać, że jeśli istnieje homomorfizm $\psi: N_1 \rightarrow N_2$ taki, że $\psi \circ \phi_1 = \phi_2$, to $\ker \phi_1 \subset \ker \phi_2$.
- b. Pokazać, że jeśli $\ker \phi_1 \subset \ker \phi_2$, to istnieje dokładnie jeden homomorfizm $\psi: N_1 \rightarrow N_2$ taki, że $\psi \circ \phi_1 = \phi_2$. Ponadto wówczas $\text{Im } \psi = \text{Im } \phi_2$ oraz $\ker \psi = \phi_1(\ker \phi_2)$.

13. Niech R będzie pierścieniem, M lewym R -modułem, $N_1, N_2 < M$. Pokazać, że wówczas

$$N_1/N_1 \cap N_2 \cong (N_1 + N_2)/N_2.$$

14. Niech R będzie pierścieniem, M lewym R -modułem, $N_1, N_2 < M$, $N_1 \subset N_2$. Pokazać, że wówczas

$$M/N_2 \cong (M/N_1)/(N_2/N_1).$$

15. Niech R będzie pierścieniem z jedyneką, M lewym unitarnym R -modułem cyklicznym. Pokazać, że wówczas $M \cong R/I$, gdzie $I \triangleleft R$ jest pewnym ideałem lewostronnym.